

IN/OUT OF THE BOX

JAARVERSLAG 2015

ARCHITECTUUR
INFORMATIECENTRUM
ALKMAAR

Colofon

Eindredactie

Bernard Faber

Fotocredits

Pagina 17: **Ton Voermans**

Pagina 5,12,13,15: **Peter H. Toxopeus**

Vormgeving en productie

De Wilde Muis - www.dwm.nu

Copyright

Architectuur Informatiecentrum Alkmaar (AIA)

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag 2015	4
 AIA-LEZING	
Bouwinnovatie maakt de toekomst	
Door Joost Heijnis	8
De ruimtelijke ordening van John Körmeling	
Door John Körmeling	8
Nieuw Leyden	
Door Nathalie de Vries	9
Klimaatadaptatie en kustverdediging	
Door Bert van der Valk	10
Amsterdam helpt bij planning vluchtelingenkampen	
Door Jaap Graber en Joan Stegenga-Rydlewska	11
 AIA-DVDA	
Hedendaagse architectuur in Alkmaar	12
Uitreiking AIA-Architectuurprijs 2015	14
 AIA-EXPO	
Piet Tauber, architect	16
 AIA-BEZOEK	
Excursie Den Bosch	18
Architectuur-fietstocht in Bergen	20
 AIA-FILM:	
Ontwerpen zonder concessie	23
The belly of an architect	24
AIA-Filmmiddag	25
Eames	26
Zaha Hadid: Leeuwin tussen de leeuwen	27

BESTUURSVERSLAG 2015

2015 was het jaar van de kentering van de economische crisis die de bouw de laatste jaren in haar greep hield. Bij de architecten neemt het werk weer toe en in de verkoop van woningen komt weer beweging. De aannemerij merkt daar nog weinig van maar er zijn positieve signalen.

De crisis heeft in de afgelopen jaren zichtbaar invloed gehad op de programmering. De activiteiten waren minder gericht op de mooie en iconische kanten van de architectuur, maar ging meer over de theoretische en technische onderwerpen. De belangstelling daarvoor was onverminderd groot en op onderdelen zelfs groeiend. De belangstelling voor lezingen neemt nog steeds toe en datzelfde geldt voor de filmvertoningen. Ook de excursie naar Den Bosch, voor het eerst samen georganiseerd met de BNA kring Alkmaar, en de fietstocht in Bergen in samenwerking met de Stichting Kunst10Daagse, kenden een maximale deelname. Hoogtepunt in het programma was de opening van de

oeuvretentoonstelling van het werk van Piet Tauber. De Pleinzaal van TAQA Theater de Vest bleek te klein voor deze prominente Alkmaarse architect. Een fraai gevolg van deze tentoonstelling was het verzoek van gemeente Alkmaar aan het AIA om samen met de Historische Vereniging Alkmaar een voorstel te maken voor plaatsing van één of twee gebouwen van Tauber op de lokale monumentenlijst.

Een aparte vermelding behoeft de uitreiking van de AIA-Architectuurprijs. Na Heerhugowaard hebben wij tijdens de Dag van de Architectuur 2015 voor de tweede keer deze prijs uitgereikt, en wel voor het mooiste gebouw van Alkmaar van de afgelopen 20 jaar. Overtuigende winnaar was het bureau Heren 5 Architecten met een indrukwekkend appartementencomplex op het voormalig volkstuinencomplex in de wijk Overdie.

Hoewel het dieptepunt van de crisis voor architectuur voorbij is, is het van belang alert te blijven op de ontwikkelingen. In 2015 hebben we onder het thema In/Out of the Box zowel gekeken naar de blijvende waarden in de architectuur als naar nieuwe onontkoombare ontwikkelingen. De programmatische invulling daarvan vindt u terug in dit jaarverslag.

In de toekomst blijft architectuur het centrale thema van de programmering. Bij de keuze van specifieke onderwerpen laten wij ons leiden door drie vragen:

- Raakt het onderwerp aan de actualiteit?
- Is het onderwerp vernieuwend?
- Is er een relatie met ontwikkelingen in de stad of de regio?

Tenminste één van deze vragen moet positief kunnen worden beantwoord. Daarnaast is er alle aanleiding voor verbreding. In de komende jaren gaan wij dan ook meer aandacht schenken aan de aangrenzende creatieve vakgebieden. Naast voor de hand liggende vakgebieden als stedenbouw en landschapsarchitectuur valt te denken aan disciplines als interieurontwerp, industrieel design, grafische kunst en fotografie.

Intussen is de Dag van de Architectuur als landelijk evenement een wankel instituut geworden. Nadat dit evenement in 2014 door de BNA in de etalage is gezet, is het een jaar lang geadopteerd door Architectuur Lokaal en is het momenteel in beheer bij een aantal goedwillende architectuurcentra in Nederland, waaronder het AIA. Het valt te betwijfelen of de DvdA op deze wijze kan overleven. Als lokaal architectuurcentrum betreuren we dit omdat het een krachtige stimulans vormde om één keer per jaar architectuur landelijk onder ieders aandacht te brengen.

De financiële kant van de organisatie vraagt bijzondere aandacht. Eveneens in

het verlengde van de crisis staan zowel de sponsorinkomsten als de subsidies onder druk. Onze inkomsten over 2015 hebben daar nog niet onder geleden maar de verwachting is dat dit wel gaat gebeuren. Wij zullen de komende tijd nadrukkelijk aandacht moeten geven aan het toekomstig verdienmodel van het AIA.

Naast mogelijkheden voor het verwerven van extra inkomsten kijken wij ook steeds opnieuw naar de mogelijkheden en de voordelen van goede samenwerking met andere instellingen. De lijst van instituten waarmee het AIA samenwerkt wordt elk jaar langer. Wij organiseren de lezingen en tentoonstellingen in samenwerking met TAQA Theater De Vest, de DvdA met

betrokken gemeenten, de Welstandscommissies en de Historische Vereniging Alkmaar; de excursie met de BNA Kring Alkmaar; de architectuurfietstocht met stichting de Kunst10daagse en de Historische Vereniging Bergen; en de films met Cinebergen en in de toekomst wellicht ook met het Filmhuis Alkmaar.

Kortom, wij kijken op 2015 terug als een jaar waarin wij, in samenwerking met veel andere partijen en ondersteund door een groot aantal trouwe subsidiegevers, sponsors en bezoekers, een programma hebben kunnen laten zien dat zeer de moeite waard was.

Ir. Ed Diepenmaat, voorzitter AIA

LEZINGEN 2015

Het jaarthema van het AIA voor 2015 is "In/out of the box". Voor de lezingen is daar invulling aangegeven door vernieuwing in de architectenpraktijk – in de meest brede zin - te belichten. 'Out of the box' als het om een nieuwe discipline of werkwijze gaat, of 'in the box' als het een verdieping van een bestaande aanpak betreft.

BOUWINNOVATIE MAAKT DE TOEKOMST

Door Joost Heijnis, Boosting platform voor koplopers in bouwinnovatie

Sinds haar oprichting in 1988 richt Boosting zich op meer samenwerking tussen ontwerpers, bouwers, fabrikanten en de toeleverende industrie. Dit om onderzoek, ontwerp en ontwikkeling (de drie o's in Boosting) binnen de bouw te stimuleren. Mede door de opkomst van geavanceerde software en internet wordt er tegenwoordig meer samengewerkt tussen de verschillende sectoren binnen de bouw. Maar daarmee is de rol van Boosting als trekker van bouwinnovatie nog niet uitgespeeld! In zijn lezing maakte Heijnis duidelijk dat juist nu een multidisciplinaire samenwerking nodig is om zaken als leegstand van kantoren, energieverbruik en het woningtekort aan te pakken. Boosting tracht participanten uit de gehele bouwkolom uit te dagen tot samenwerking en innovatie om zo bij te dragen aan oplossingen voor deze problemen.

Ir. Joost Heijnis (Menaldumadeel, 1977) studeert bouwkunde aan de TU Delft en studeert af als bouwtechnoloog. In 2000 verricht hij op Sri Lanka onderzoek naar de fabricage van stenen uit cementgestabiliseerde grond en leidt daar de bouw en constructie van funderingen in een primitieve omgeving. T.b.v. Corus doet hij onderzoek naar scheurgroei en snijvlakken tijdens vermoeiing van aluminium. Bij Volker Wessels Stevin assisteert hij bij complexe ontwerpgegevens voor offshore projecten. Heijnis werkt sinds 2002 bij cepezed, waar hij projectarchitect is van grote utiliteitsprojecten. Daarnaast participeert hij in verschillende onderzoeksprojecten met externe partners als TNO en ECN. In 2005 als 2007 behaalt hij en zijn team een eervolle vermelding bij de Jonge Architectenprijsvraag van de BNA. Sinds 2012 is Heijnis voorzitter van het innovatieplatform Boosting platform voor koplopers in bouwinnovatie.

DE RUIMTELIJKE ORDENING VAN JOHN KÖRMELING

Door John Körmeling

Op luchtige wijze bracht kunstenaar-architect John Körmeling zijn nieuwste projecten over het voetlicht: Takamatsu, Japan, het Nationaal Archief, Den Haag en paleis Soestdijk, Baarn. Daarnaast ging het over 'algemene onderwerpen', zoals stedenbouw, een logisch weggennet, een nieuw toonstelsel, de kloppende kalender, een nieuwe lay-out voor de krant en de lengte van de meter. Dit alles werd geïllustreerd met 'supermooie voorbeelden van onderweg'. Het was een onderhoudende avond!

John Körmeling studeerde architectuur aan de Technische Hogeschool Eindhoven, waar hij ook woont en werkt. Hij heeft een brede en onconventionele kijk op architectuur, omdat dit voor hem niet slechts bouwkunst behelst, maar ook stedenbouwkunde, design en beeldende kunst. Het leitmotiv van zijn oeuvre is het begrip 'ruimte'. In 2008 wordt het opmerkelijke Draaiend huis gerealiseerd op een rotonde in Tilburg.

In 2004 vindt een belangrijke solo-expositie plaats bij de Energie Centrale in Toronto en creëert hij een project voor het Openluchtmuseum voor beeldhouwkunst Middelheim te Antwerpen. In 2005 is zijn werk te zien op de tentoonstelling Eindhoven-Luik in Hasselt (België) en in 2006 tijdens de tentoonstelling Plug In in het Van Abbemuseum. In 2007 neemt hij deel aan de tweede Moscow Biënnale te Moskou. Voor de Expo 2010 in Shanghai ontwerpt hij het Nederlandse paviljoen Happy Street.

NIEUW LEYDEN

Door Nathalie de Vries

Nathalie de Vries sprak over haar spraakmakende ontwerp van de wijk Nieuw Leyden. Nieuw Leyden in Leiden-Noord is een 16 hectare groot voormalig industrieterrein met 670 woningen. Hiervan is grofweg de helft in hoogbouw en de andere helft in de vorm van betaalbare grondgebonden eengezinswoningen gerealiseerd, deels in het kader van particulier opdrachtgeverschap en consumentgericht bouwen en deels voor woningcorporatie Portaal. 'Nieuw Leyden is een van de eerste wijken in Nederland waar particulier opdrachtgeverschap op grote schaal is toegepast', aldus De Vries. 'Dit heeft geleid tot onderscheidend woonmilieu door de grote mate van differentiatie en variatie, maar is tegelijkertijd een geheel door de strikte bouwkwavelregels en het stedenbouwkundig plan'. Voormalig wethouder Ruimtelijke Ordening Hillebrand vatte in 2000 zijn visie op de woonwijk Nieuw Leyden zo samen: 'Als je mensen wilt vasthouden in de wijk, is er maar één manier: laat ze zelf hun huis bouwen.' Inmiddels geldt Nieuw Leyden als een geslaagd voorbeeld van binnenstedelijk bouwen.

Nathalie de Vries is architect, stedenbouwer en mede-oprichter van internationaal architectenbureau MVRDV. Sinds 2013 is zij professor Baukunst aan de prestigieuze Kunstakademie van Düsseldorf, daarvoor had zij diverse academische functies aan Harvard, IIT, TU Delft en andere universiteiten. Tot 2008 was zij Nederlands Spoorbouwmeester voor ProRail/NS en is nu nog waarnemend Spoorbouwmeester van Station Breda CS. Voor kunstcentrum Witte de With en het Groninger Museum is zij respectievelijk bestuurslid en lid van de raad van toezicht.

KLIMAATADAPTATIE EN KUSTVERDEDIGING

Door Bert van der Valk

‘Door zijn lage ligging is in Nederland klimaatadaptatie een noodzaak’, aldus geoloog Bert van der Valk. ‘Zeventig procent van de waarde van onze economie wordt onder het gemiddeld zeeniveau verdiend.’ ‘Niet alleen is verdediging nodig tegen de sluipende en langlopende processen van kusterosie, maar ook tegen de gevolgen van stormen. Van die stormen en van de regen die in het Europese middelgebergte valt, voorspelt men dat er meer en/of heviger stormen kunnen optreden of dat er meer regen gaat vallen binnen kortere tijd, waardoor flashfloods kunnen ontstaan. De vraag is hoe we met die toekomstige klimaatverandering omgaan. Het Deltaprogramma is daarop het nationale antwoord. Vooralsnog is er een aantal kustprojecten uitgevoerd in het kader van het programma Zwakke Schakels.’ Eén van die projecten werd in de herfst van 2015 hier vlakbij opgeleverd: de Kustversterking Hondsbossche-Pettumer Zeewering. Naast dit project sprak Van der Valk over vergelijkbare en andere projecten in binnen- en buitenland. Waarbij er veel aandacht was voor de vormgeving en landschappelijke inbedding van deze grootschalige projecten.

Bert van der Valk (1952) studeerde kwartairgeologie en laaglandgenese aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Sinds 1999 werkt hij bij Deltares als senior adviseur-geoloog in binnen- en buitenland. Speciale belangstelling is er voor lange-termijn kustontwikkeling, vooral in relatie tot geologische proceskennis van zandige sedimentaire systemen, waartoe ook de duinen behoren.

Sinds 2003 adviseert hij de directie van de duinwaterbedrijven Dunea en PWN als lid van de Duin Advies Raad met de portefeuille geologie en archeologie. De archeologie van West-Nederland behoort tot zijn vrijetijdsbezigheden, in nauwe relatie met zijn professionele bezigheden op het gebied van lange-termijn kustvorming.

AMSTERDAM HELPT BIJ PLANNING VLUCHTELINGENKAMPEN

Door Jaap Graber en Joan Stegenga-Rydlewska

De planning en realisatie van vluchtelingenkampen met meer dan 100.000 inwoners vraagt om een stedenbouwkundige aanpak. Op uitnodiging van minister Ploumen is Amsterdam actief in Jordanië. Het beleid van de minister is gericht op meer efficiëntie in humanitaire operaties. Het project betreft hulp aan zowel Jordanië als aan UNHCR. Samen zijn die verantwoordelijk voor de opvang van grote aantallen vluchtelingen. De Nederlandse hulp betreft de opvang van vluchtelingen in Noord-Jordanië in het kamp Al Zaatari met 90.000 vluchtelingen en in de regio Mafraq (250.000 vluchtelingen). Door UNHCR is gevraagd om bij het kamp te adviseren bij de transitie van een noodsituatie naar ontwikkeling. En door Jordanië is gevraagd om hulp bij het verminderen van de problemen als gevolg van de grote overbelasting van alle publieke systemen. Jaap Graber en Joan Stegenga vertelden geïnspireerd over hoe het Nederlandse team bijdraagt aan een integrale aanpak van planning, basisvoorzieningen zoals drinkwater, riolering en afvalverwerking, transport, ambulance en bestuur. Om zowel kansen als risico's voor de regio te kunnen benoemen zijn er verschillende toekomstscenario's gemaakt. Voor de verdere ontwikkeling van het kamp zijn de belangrijkste principes benoemd waarop gestuurd kan worden. Voor de huisvesting is bijvoorbeeld verbeeld hoe patronen en stedelijke weefsels zich kunnen ontwikkelen. Leidende principes daarbij zijn investeren in eindwaarde en in infrastructuur. En sturing op flexibiliteit zodat verschillende eindbestemmingen mogelijk zijn.

Het planning-team beslaat uit:

Hans van der Made, senior stedenbouwkundige Ruimte en Duurzaamheid, Gemeente Amsterdam;

Joan Stegenga-Rydlewska, stedenbouwkundige Ruimte en Duurzaamheid, Gemeente Amsterdam;

Jaap Graber, architect en stedenbouwkundige;

Bengin Dawod, architect

HEDENDAAGSE ARCHITECTUUR IN ALKMAAR

Bij gelegenheid van de landelijke Dag van de Architectuur organiseerde het AIA de tentoonstelling bijzondere hedendaagse architectuur in Alkmaar. Het ging daarbij om de belangrijkste producten van architectuur die er de afgelopen 15 jaar in Alkmaar tot stand zijn gekomen.

De tentoonstelling vond plaats in navolging van soortgelijke tentoonstellingen die de afgelopen twee jaar in Bergen en

Heerhugowaard zijn georganiseerd. Beide tentoonstellingen waren een groot succes en trokken veel publiek.

De tentoonstelling ging over een lastige periode in de ontwikkeling van Alkmaar. Rond de eeuwwisseling kwam een einde aan de uitbreidingen van Alkmaar in het kader van de groeikerntaak en van de grootschalige ontwikkeling van de Vinex-

wijken. De verdere ontwikkeling van Alkmaar moest tot stand komen via herstructurering en verdichting. Gebieden als Overdie, de Schelphoek, de Kanaaloevers, Overstad en het stationsgebied komen in beeld. Geen eenvoudige opgaven in een tijd dat het economisch in Nederland steeds slechter gaat. De tentoonstelling liet echter zien dat er desondanks in deze tijd producten van architectuur tot

stand zijn gekomen die alleszins de moeite waard zijn.

Voor de tentoonstelling van architectuur in Alkmaar in de afgelopen 15 jaar werden door het AIA in samenspraak met de Welstandscommissie, 27 bouwplannen geselecteerd van een meer dan gemiddelde architectonische kwaliteit.

UITREIKING AIA-ARCHITECTUURPRIJS 2015

Zondag 21 juni werden tijdens de Dag van de Architectuur de prijswinnaars bekend gemaakt van de AIA-Architectuurprijs 2015. Burgemeester Bruinooge reikte de prijs, een sculptuur van de Alkmaarse kunstenaar Marisol Niehof, uit aan de winnaars.

Tuinderspad juryprijswinnaar

Een vakjury verkoos zondag 21 juni het appartementencomplex aan het Tuinderspad van Heren 5 architecten tot 'mooiste gebouw van Alkmaar 2015'.

Bufo Marinus publieksprijswinnaar

Van 4 juni tot 18 juni kon het publiek van de tentoonstelling schriftelijk een stem uitbrengen op het mooiste gebouw. Het publiek stemde voor het kantoorgebouw Bufo Marinus van caas architecten als mooiste gebouw.

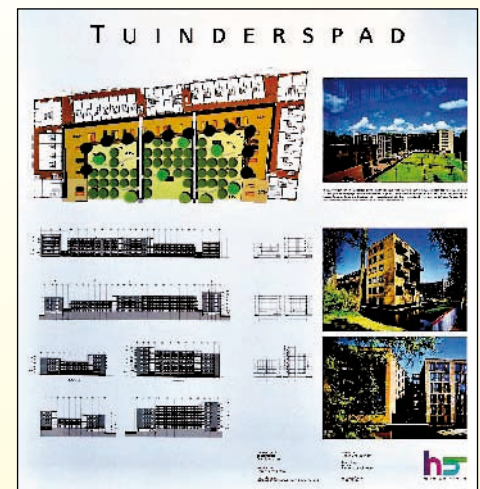
Fietstochten

Op zondag 21 juni namen belangstellenden, onder leiding van betrokken architecten en professionele gidsen, deel aan fietstochten langs de plannen.

Programma 21.06.2015

- Welkom door Ed Diepenmaat, voorzitter AIA
- 'Ruimte voor de architect', Nico Zimmermann, architect
- Toelichting op de jurering door Piet IJssels, voormalig wethouder van Alkmaar en oud-burgemeester van Gorcum
- Prijsuitreiking door Piet Bruinooge, burgemeester van Alkmaar

Locatie: Grote Kerk Alkmaar

PIET TAUBER, ARCHITECT

Oeuvretentoonstelling invloedrijke Alkmaarse architect

Pieter Hendricus Tauber werd geboren op 16 april 1927 in Oudorp. In 1953 studeert hij als architect af aan de TU Delft. In 1955 vestigt Tauber zich als zelfstandig architect in Alkmaar. Van 1964-1978 was Piet Tauber tevens hoogleraar architectuur aan de TU Delft. Zijn oeuvre omvat onder meer de Provinciale Bibliotheek Friesland (Leeuwarden), de Nederlandse Ambassade in Washington, het gerechtsgebouw, postkantoor, telefooncentrale en HTS in Alkmaar, een verpleeghuis (Delft), 7 gemeentehuizen, 3 rijksarchieven, ABN-AMRO bank- en districtskantoren en de Universiteitsbibliotheek in Groningen.

Als leidraad in zijn vakuitoefening gold voor Tauber 'Bouwen naar Opdracht'. Voor elk ontwerp ging hij uit van een 'plaatselijke', 'functionele', 'fysische', 'sociale' en 'culturele' gebondenheid. Bij elke opdracht zijn deze vijf aspecten verschillend van betekenis. Van daaruit ontwerpend krijgt elke opdracht een heel eigen karakter.

Programma 10.09.2015

- Welkom door Ed Diepenmaat
- Gefilmd interview met Piet Tauber
- Lezing door Paul Meurs over Tauber's architectuur
- Wethouder Anjo van de Ven over Piet Tauber en Alkmaar
- Opening van de tentoonstelling

Locatie: TAQA Theater De Vest

EXCURSIE DEN BOSCH

Voor de eerste keer organiseerden het AIA en de Kring Alkmaar van de Bond van Nederlandse Architecten hun jaarlijkse excursie als een gezamenlijke activiteit. De excursie was gericht op recente stedenbouwkundige en bouwkundige ontwikkelingen in Den Bosch. Daar werden de deelnemers ontvangen door vertegenwoordigers van het Bosch Architectuur

Initiatief (BAI). Tijdens de koffie (met heerlijke Bosschebollen) werd een toelichting gegeven op de planontwikkeling van Den Bosch. Daarop volgde, onder leiding van de gidsen van het BAI, een wandeling door Paleiskwartier, met onder andere de nieuwe brug Ponte Palazzo. Na een lunch in de recentelijk ingrijpend verbouwde De Gruyter Fabriek volgde een bezoek aan

het Museumkwartier met het nieuwe Noordbrabants Museum. In de woonwijk Haverleij werden nog enkele woonkastelen bekeken. De middag werd afgesloten met een bezoek aan baksteenproducent Vandersanden Group.

ARCHITECTUUR-FIETSTOCHT IN BERGEN

In samenwerking met de Kunst10Daagse in Bergen vonden op zaterdag 24 oktober onder leiding van deskundige gidsen twee architectuur-fietstochten plaats in de gemeente Bergen. De route duurde ongeveer 2 uur en kende twee pleisterplaatsen, te weten de Kunstzaal waar ooit Lucebert zijn beelden en schilderijen vervaardigde en de kunstgalerie van Loes Woudt aan

het Wiertdijkje nr. 7a. Daar werden de deelnemers getraakteerd op verhalen over architectuur, beeldende kunst, een mini-concertje en een verfrissing.

FILMS 2015

Als onderdeel van het jaarthema "In/out of the box" ging de filmreeks 2015 over het personage van de architect. Wat houdt het beroep in, welk beeld hebben mensen bij een architect, hoe werkt een architect, wat drijft een architect. Tijdens vier filmavonden en één filmfestival werd door middel van films met inleidingen gezocht naar de mens achter de architectuur. Zo werden vooroordelen met behulp van drama en romantiek in beeld gebracht.

ONTWERPEN ZONDER CONCESSIE

Film: The Fountainhead

The Fountainhead is het verslag van de strijd van de jonge, eigenzinnige architect Howard Roark met de wereld om hem heen. Roark weigert concessies aan opdrachtgevers te doen, terwijl zijn collega architect Peter Keating kiest voor commercieel succes en maatschappelijk aanzien. De ideeënroman, geschreven door de Amerikaanse schrijfster en filosoof Ayn Rand in 1943, werd onder dezelfde titel in 1948 verfilmd door regisseur King Vidor naar een script van Rand zelf en met Gary Cooper in de hoofdrol.

THE BELLY OF AN ARCHITECT

'The Belly of an Architect' verhaalt de teloorgang van Stourley Kracklite (Brian Dennehy), een Amerikaanse architect die samen met zijn veel jongere vrouw afreist naar Rome om een expositie samen te stellen over het werk van de achttiende-eeuwse Franse architect Étienne-Louis Boullée. Hoewel de aan overgewicht lijdende Kracklite overduidelijk op de weg terug is, ziet hij zijn verblijf in Rome helemaal zitten. Hij verheugt zich op Italië's knappe vrouwen, weergaloze geschiedenis, architectuur en hoge idealen. In de maanden die volgen stort Kracklites wereld echter compleet in. Zijn Italiaanse medewerkers drijven de spot met hem én met Boullée. Gaandeweg verliest hij de controle over zijn eigen tentoonstelling en felle pijscheuten in zijn buik voorspellen weinig goeds. En het ergste van allemaal: hij begint zijn vrouw ervan te verdenken dat ze hem vergiftigt. De indrukwekkende vertolking van Dennehy, de oogstrelende fotografie en de betoverende muziek van Wim Mertens voegen zich op een bijna magische manier.

It is a building like... I've never seen anyone.

AIA-FILMMIDDAG

Film: The Competition

Tijdens de AIA-architectuurfilmmiddag werden bezoekers getraakteerd op een bijzonder inblik in de werkwijze van vijf wereldberoemde architecten. In de eerste helft van de middag werden in vijf korte films de werkmethode, ideologieën en vormtaal uiteengezet van de vijf sterarchitecten Jean Nouvel, Frank Gehry, Dominique Perrault, Zaha Hadid en Norman Foster. Na de pauze ging de hoofdfilm 'The Competition' (2013) van de Spaanse architect Angel Borrego Cubero van start.

The Competition is het ontluisterende verslag van wat er achter de schermen gebeurt bij een competitie tussen sterarchitecten. Gedurende vier maanden worden de architecten gevolgd tijdens de tweede ronde van de ontwerpwedstrijd voor een nieuw nationaal museum in Andorra la Vella, de hoofdstad van het dwergstaatje Andorra. De film is bijzonder omdat de filmmaker niet alleen de spanning van de competitie laat zien, maar ook de ijdelheid van opdrachtgevers en architecten bloot legt.

EAMES

Film: Eames: The Architect And The Painter

Charles en Ray Eames worden gerekend tot de belangrijkste ontwerpers van Amerika. Misschien zijn ze wel het meest bekend van de multiplex- en glasvezelmeubelen, maar daarnaast creëerden de Eames een werkelijk ongelooflijke variëteit aan producten: van spalken voor gewonde militairen tijdens de Tweede Wereldoorlog tot interieurs, multimedia tentoonstellingen, spelletjes, films en speelgoed. Van hun persoonlijke leven is minder bekend en ook hun invloed op het computertijdperk is onderbelicht. Een zeer aan te bevelen documentaire over twee inspirerende genieën.

ZAHA HADID: LEEUWIN TUSSEN DE LEEUWEN

Zaha Hadid (1950-2016) is een fenomeen. Als enige vrouwelijke architect wist ze zich aan de internationale top te handhaven te midden van een klein groepje mannelijke collega's. Het kostte Hadid jaren van strijd, maar daarna had deze architectuurdiva de opdrachten voor het uitkiezen.

'Jullie snappen helemaal niets van architectuur!', dat was het verwijt dat Zaha Hadid (Bagdad, 1951) vroeger geregeld maakte aan degenen die haar futuristische ontwerpen negeerden. Vanaf het allereerste begin zoekt de in Irak geboren en in Londen opgeleide architecte de confrontatie: met collega's, cliënten, stadsbesturen, landen. Hadids vaste fotografe, Hélène Binet, ziet

het als een kracht: 'Om iets te bereiken in het leven, moet je lastig zijn, moet je druk uitoefenen. Dat heeft niets te maken met gebrek aan respect voor anderen, want dat heeft Zaha in grote mate. Maar ze is veel-eisend.' Het bezorgde Hadid - een imposante, exotische, vaak in elegante Yohji Yamamoto gewaden gehulde verschijning - de reputatie van diva. En het bracht haar aan de top.

Haar succes had Hadid echter allereerst aan haar talent te danken. Lang voordat ze iets had gebouwd, verwierf ze een reputatie met haar colleges in architectuurstheorie. Na jaren vechten komt haar doorbraak in 1994 met het brandweerstation

dat ze ontwerpt voor meubelfabriek Vitra in Zwitserland. Het gebouw met zijn hoekige, scherpe vormen verradt Hadids bewondering voor het Sovjet-constructivisme. In de loop der jaren en met de komst van het succes verandert haar stijl. Vormen worden steeds ronder en vloeiender en tegenwoordig oogt haar architectuur zo 'vloeibaar' dat het wel lijkt alsof die gegoten is.

Zaha Hadid werd een merknaam. Haar in Londen gevestigde team van meer dan driehonderd medewerkers ontwierp niet alleen architectuur, maar ook meubels, gebruiksvoorwerpen, schoenen en zelfs een auto.

Het doel van de stichting Architectuur Informatiecentrum Alkmaar (AIA) is het bevorderen van de belangstelling voor stedenbouw en architectuur door het organiseren van lezingen, tentoonstellingen, films en de jaarlijkse Dag van de Architectuur.

Bestuur

Ed Diepenmaat	voorzitter
Bernard Faber	secretaris/penningmeester
Joost Breebaart	lid
Richard Gouverneur	lid
Kees van Hoek	lid
Janwillem Snieder	lid

Programmaraad

Christian Braak	Gemeenteraadslid Alkmaar
Eddo Carels	Architect renovatie & transformatie
Franc Kuijper	Voorzitter Bouwend Nederland afd. NH
Aad Krom	InHolland docent Bouwkunde
Maarten Min	Directeur Min2 bouw-kunst
Pierre Sponselee	Directeur Woonwaard
Martien Ulder	Voormalig directeur Drukkerij Slinger
Henk de Visser	Stichting Welstandszorg Noord-Holland
Jan Visser	Projectleider gemeente Alkmaar
Rob de Vries	Directeur DVUA
Erna Winters	Directeur Bibliotheek Kennemerwaard
Nico Zimmermann	Directeur ITZ-A architecten

**ARCHITECTUUR
INFORMATIECENTRUM
ALKMAAR**

Architectuur Informatiecentrum Alkmaar
Postadres: Bergervweg 1, 1815 AC Alkmaar
072-5124648
info@aia-alkmaar.nl
www.aia-alkmaar.nl
facebook.com/aia-alkmaar

Het AIA wordt ondersteund door

**stimulerings
fonds
creatieve
industrie**

KENNEMERWONEN

Ymere

BMN | BOUWMATERIALEN

Jan de Wit architect

Klous + Brandjes Architecten bna

